

נאור של עיר

ספר שערורייתי, שאותו פירסם המשורר מנחם בן.

העוסק בחלקו בחיי המין וההימור של משוררים רבים.

עשוי להביא למילחמת משוררים חסרת תקדים בארץ

מקור

אהבת המשורר

במקום הקדמה:

"ליעל הממוקה המורה, ליעל הנהדרת והחראת, ליעל שיכולת שדה וליעל ש-הוצאתי אותך מאשפתותי וליעל אוולאי וליעל גרינפלד וליעל בן וליעל ארנס (איזה משני הצירופים האחרונים אני צריך לשים כסוגריים?), ליעל שאני יפות יותר ממנה, ליעל אשתי וליעל לא אשתי וליעל של יגאל וליעל לא של יגאל, ליעל בכל מצבירות ותמיד ובכל גיל, ליעל המופלאה והמובנת, והשפוסה והמסובכת, ליעל אבא של בשמת, ליעל שלי ולא שלי, שלום."

קטע פתיחה זה, לקוח מתוך רומן העומד לראות אור בימים אלה, שיביך חצי תריסר משוררים ופרופסור המופיעים בתוכו, ויב עיס כמה מזוררים וחקאים, שלא הווכרו ברומן הגיל. הספר פלונטר, מאת מנחם בן *, הינו הספר האישי והחושפני ביותר, שפורסם אי פעם מאת סופר או משורר עברי, ובעומק חשיפתו הוא מעמיד מחב רים כיתוב ראובני, המתגדרים בחשיפתם, כאכסה בינוניסטים חסרי יושר ועומק.

האהבה גברה על השירה

ראשיתו של פלונטר פורסמה בהעולם הזה (1938) בנוסח הרצ"ב: "הוא היה משורר צעיר, תיקנות השירה העברית. והוא תיקנות המשוררים, יפהים

מנחם בן

הוצאתי אותך מאשפתותי"

צעירה שאת המיבחן הראשון שלה, עוד לפני שהוציאה ספרי שירים, עברה דרך ורועותיו של משורר ידוע, הידוע בחיבתו לכשרונות צעירים וביחוד צעירות. תיקנות השירה ותיקות המשוררים נפגשו יום אחד, התאהבו, התחתנו והקימו להם קן חמים בירושלים הבירה רבת ההשראה, המום מתל-אביב הסוערת.

מנחם בן, פלונטר, רומן, הוצאת אורלי, 141 עמ' (כריכה רכה).

הוא המשיך לכתוב שירים ולפרסם אותם, גם היא המשיכה באותו עניין עצמו, אך שמרה אתם במגירה. הוא שוחח בחצות ליל עם מאוינים מתוך אחת מתחנות השידור, היא חיכתה לו בבית. והנה, לא עברו ימים רבים והיא גם ילדה בת חמורה, ולא היו מאוישים מהם בין המשוררים ובכלל.

לכאורה, נדמה היה כאילו השקט והשלווה שולטים בכיפה במעון השירה. אבל ירושלים היא עיר של פיתויים. וזאת ידוע כל כרידעת.

וכך אירע לו המיקרה, והמשוררת הצעירה פגשה באחת המסיבות צעיר ירושלמי מגודל-שיער, שהיה לא רק בנו של חיב ידוע של הליכוד *, אלא ובעיקר גם איש מצפן שדרוף.

מפה לשם התפתחו בין השניים יחסי אהבה. הבעל, שהוא בחור ליברלי ומכובד, פנה אל המצפונסט בהצעה. היא הציעה לו לחלק את האשה בתיהם: שלושה ימים בשבוע המשורר, שלושה ימים המצפונסט.

איש מצפן רתח מבעט: להתחלק בי שאהבה נפשו, ועוד עם בעלה? הוא לא הסכים בשום פנים ואופן לסידור ההונג. רק כשהודיע לו הבעל שאם כך הוא מתייחס להצעתו יהיו לו בעיות, לקח ידידו המהפכן את האשה ואת ילדה, וכבר למחרת היום, עם הנץ החמה, אפשר היה

יעד בן

הפשוטה והמסובכת"

לראות אותם בנמליהתעופה עלי-שם בן גוריון, כשהם מחכים למטוס שיוביל אותם נציווקה..."

חשיפה

עלילות הספר, מתנהלות על פני 11 מיכתבים, של המשורר מנחם בן. לאשתו, במהלך 10 ימים, במאוס 1975. הוא מצג בהם מארג הושפני של יחסיו עם אשתו יעל. ב-11 המיכתבים נפרשת גם מערכת חיי המין של כמה מחשובי המשוררים והסופרים בארץ.

המשורר בן מתייחס לעולם המין הי משותף, שאותו רקם עם יעל, בטבעיות מלאת חן, וכבר במיכתבו הראשון הוא כותב לה: "יעל החום כאן עצום. לפני

* יגאל ארנס, בנו של ח"כ משה ארנס, יז"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

כמה דקות פינו מכאן כאלותקה מישהו שחטף מכת שמש. אני יושב על ארנו וכותב. אני לא צמא ואני לא רעב ואפילו לא חם לי. אני רוצה ללקק לך ואפילו יש לי יוקפה בתוך המיכנסים לעצם הי רעיון. יעל, את יודעת, שכבתי רק איזה עשר פעמים מאז נסעת. (אני מקווה שיגאל לא חרד שאני מנסה לרמוז בזה ששכבתי אתך לפני שנסעת. להווי ידוע שאני ואת שכבנו כפעם האחרונה יומיים לפני שהת גרשנו, בלילה, ושכבנו לפני ומאחר ובעיני זה היה זיון נהדר).

דויד אבידן

זו היה הפולנטר"

וכן, מאז נסעת שכבתי פעם אחת עם חיילת אחת בשם רחל (היא די התנגדה זה היה זיון כושל לגמרי) ועם אחת עם כוכי (זו מירושלים, שאם אריה וגם אני כבר שכבנו איתה), ושכבתי בערך החמש פעמים עם מישהו בשם רוחמה, שהיתה תלמידה שבאה לסדנה שלי... היה לי טוב מאוד לשכב איתה אבל בסוף נדבקתי ממנה בזיבה והדבקתי את אניטה. ושכבתי שלוש פעמים עם אניטה..."

כמה שעות, מאוחר יותר, במיכתב הבא ליעל, מתאר המשורר את אניטה: "בשימי" לת מיני אדומה, על עקבים, והיא נראתה לי ממש יפהפיה. אני ואניטה שכבנו רק שלוש פעמים (אבל היא גם אנתנה לי פעמיים)... ואת אניטה מכיא מנחם בן לביקורת אצל ידידו, ד"ר אריה זקס ורעייתו גבי, ותגובתם היא: "גבי אמרה לי: נחמדה מאוד הפולניה שלך! גם אריה אמר לי משהו כזה..."

אלא שסיפור עלילת פלונטר אינו דן באניטה, אלא במעלליה של יעל, אשת המשורר שסרתה. כותב מנחם בן, בין השאר: "אבל היתה לנו שיחה מטהרת או, כשכיפרתי לה ששכבת לפני הנישואים עם (נתן) זך ועם (דויד) אבידן ועם אייבי נתן ועם אלי אביבי ועם אחרים. כהתחלה היא פורבה להאמין, אבל אני זכרתי את עניין השנה-פוכה, שפעם שלח לך אלי אייבי (שפע זונים לשנה החדשה)..."

במיכתב השמיני למניין ממשך מנחם בן בתיאור מעללי גרשותו, לאחר שהוא מבט ליעל, שאמה מתכוונת לתבוע לדין את אלי אביבי, על איחולי השנה-טובה שלו: "...ושכבת עם עוד. כפך הכל שכבת עם בערך עשרים גברים, עד כמה שאני ידוע (ואולי אני לא ידוע הכל, אבל

אני כנראה ידוע הכל, ככל ואת). התעסקת עם עוד כמה עשרות (עם יורם מקיבוץ פרוז ועם עמוס קינו, שרק ליקק לך, ואמר שאת, עמוקה כמו באר * , ועם מורים שלי לק..."

קומנדו 24

במיכתב מה-22 במאוס מסיר מנחם בן את הלוח מאחד הסודות הכמוסים ביותר של השירה הצעירה. הוא פותח במעין אני-מאשים כלפי יגאל, בנו של יז"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ משה ארנס: "אתה חיוב, לדעתי, למען עצמך, לחזור לצה"ל ולשרת את מלוא יתרת שירות החובה שנישאר לך. שנתו, כידוע לך, שזוהרנו עלי-ידי הפסיכיאטר הצבאי בפרוסיל 24, ואנחנו שייכים למה שהעיתונאי נתן דונג כיין מ,הארץ כינה "קומנדו 24". ההבדל הוא שאני חורתי לצה"ל ואתה לא..."

ועל הסיבות שהביאו את מנחם בן להש-תמט מצה"ל: "הייתי אז נער בן שמונה-עשרה וחודשי. כבר התפרסמו כל מיני מאמרים וטורים שלי בעיתונים וכבר הופיע התירגום שלי לארץ הישימוזי, והייתי ידוע בתור, וילדה-פלא של השירה והביקורת העברית' כפי שכתב עלי כאותם ימים (או תקופה קצרה אחר-כך) גבריאל מוקר.

כמה מן החברים הטובים ביותר שלי, או האנשים שאיתם הכי כיבדתי ואיתם התרועעתי הכי הרבה, לא שירתו כצה"ל מעולם או שזוהרו במהלך השירות עלי-ידי הפסיכיאטר הצבאי, או פתם עשו בעיות והיו במגע עם הפסיכיאטר הצבאי, אך לא הצליחו להשתחרר. מאיר ויזלמיר (אחד האנשים הכי חזק-שפיות שאני מכיר) שזוהר מהצבא אחרי שנה וחצי (מתוכם הוטם כמה חודשים בבית-החולים החולי-נפש בעכו - רק כדי להכניס אותו ללחץ, אני חרטב - כי פשוט הניחו אותו בין החולים. לא טיפלו בו, לא הוטו איתו כתרופות, לא דיברו איתו. כלום. פשוט הניחו אותו בין המארגזים, והוא סיפר לי על התקופה הזאת דברים יפהיים)**.

אחרון שכתאי, משורר מואר לגמרי (כלומר: פשוט מדויק. והרי חולי-נפש הוא לכאורה משהו אפל) שזוהר עלי-ידי הפסיכיאטר הצבאי *..."

ועל עצמו מספר מנחם בן: "מרנע שהוטמה עלי התווית, מופרע קשה, ופרי-פיל 24 הייתי צריך להוכיח אפילו לעצמי שאנינו מזה. עד שהגעתי לצבא בגיל 18 ועד שזוהרתי ממנו לא ראה בי אף אחד כימעט, מופרע. נחשבת לילד וריז-שכל וערום מאוד (יאר הורוביץ אמר: בראון (בן) נוכל אפילו יותר מנתן זך)). נחשבת

* כאשר נשאל עמוס קינו על הקטע הנ"ל, ציין כי דבר אינו זכור לו, מלבד משורר תמהוני שפנה אליו וטען כי ביצע את הדבר הנ"ל עם אשתו. קינו מניח שבן עושה כאן אימפרוביזציה לדימוי הסוס והשווקת היבשה, כפי שראה אור בסיפור בתחנה.

מבקר טיפודת מקובל בראשית שנות ה-60.

** ברשומותיו של כותב ביקורת זו, שוילטיר היה מיועד עימו בראשית שנות ה-60, מצוייה התרשמות שונה לחלוטין מ"סורי ויזלמיר הצעיר".

שבתאי נהנה השנה ממילגת יצירה מטעמו של ראש-הממשלה מנחם בגין.